17DE JAARGANG No. 455. ZATERDAG 9 FEBRUARI 1907.

DE MENSCH IS GODD'LIJK! IN HEM WOONT GEWIS EEN GOD, HET SCHOONE BEELD DER GODHEID ZELVE
WIJK DUS GEEN SCHREDE VAN UW MENSCH-ZIJN!

REDACTIE:
Balthasar Floriszstraat No. 1,
AMSTERDAM.

Abonnementsprijs bij vooruitbetaling.
Per 3 maanden 40 ct. buitenland fr. p. post
per jaar f 2,65. België fr. p. p. per jaar f 1,85.

ADMINISTRATIE:
2e Hoogewoerddwarsstraat No. 30,
Kleverpark II, gem. SCHOTEN.

LIEFDE,

de meerdere van Geloof en Hoop.

Geloof en *Hoop* zijn 't eigendom
van al wat streeft op aard;
Maar *Liefde* is de godengift
die in de wezens ingegrift,
haar afkomst evenaard.
Zij was en is en zal steeds zijn:
de levensgeest van groot en klein.

Geloof en Hoop geeft strevers kracht
tot zoeken, onbepaald;
Maar Liefde is de levensgeest
die strevers wanhoop zelfs geneest,
wanneer 't gelooven faalt.
Haar macht is grooter dan die twee;
Haar kenmerk: kalmte, rust en vreê.

De Liefde is Gods eigen aard
de wezens ingeplant;
En wij alzoo van Godsgeslacht
bezitters van een godenmacht,
met allen nauw verwant.
Wij, toonen wij dees godengaaf
alom, altoos aan iedren slaaf???

De oorspronkelijke Kerk.

„En gij zijt het lichaam van Kristos...."
1 Korinth. XII : 27.

Onder de benaming »*Kerk*« verstaat men thans bijna uitsluitend niets anders, dan een gebouw meer of minder groot en prachtig, waarin de een of andere godsdienst heet beoefend te worden. Dat de naam zelve reeds herinnert aan den oorsprong is voor de meesten geheel onbekend. De min of meer trotsche gebouwen in steden en dorpen hebben dan ook zelden meer de oorspronkelijke bouworde bewaard, waarin door uiterlijke vorm de kennis van het oorspronkelijke wezen uitdrukking vond.

Dat ons hollandsch woord *Kerk*, in nauw verband met het grieksche woord *Kyriakè* is; en dat er een tijd was waarin bij meerdere, die benaming in het bizonder toepassing vond, meer op de verzamelden in het gebouw dan op het gebouw zelve, is enkelen reeds verstaanbaar geworden, zoodra ze weten, dat *Kyriakè*, *degenen die des Heeren zijn*, zeggen wil. *Ekklèsia* was de benaming der *saamgeroepenen*, doch de naam *Kyriakè*, Kerk, werd gegeven aan de bewust verbondenen; de *ingewijden*.

Er is een tijd geweest dat de architectuur in dienst der ingewijden een vorm gaf aan het gebouw voor saamgeroepenen, die in uiterlijkheid aanschouwen deed, de beteekenis van het innerlijk wezen. Een zoogenaamd Kerkgebouw, was toen voor velen bekend als een symbolische aanwijzing van een geestelijke ontwikkeling in stoffelijke vorm. De saamgeroepenen werden daar verzameld tot een eenheid, die in het bewustzijn trad van de sfeer van elk der verzamelden, waardoor zij erkenden leden te zijn van dat lichaam, dat gezamentlijk *Kyriakè* of Kerk genoemd werd.

Toen *Paulus* de brief aan de *Korinthiers* schreef, waren daar nog zoodanig bewusten. Voor hen was het echter noodzakelijk geworden zich te bepalen bij de individueele gaven, die elk tot dienst en volmaking van het geheel bezat en openbaarde. Enkele toch waren begonnen zichzelve te minachten en anderen te benijden; ze trachten naar het bezit van ontwikkelingsgaven, die ze in anderen waarnamen, en die volgens hunne meening van hooger waarde waren, dan de, volgens hunne schatting, mindere bekwaambeden, die ze zelven bezaten. Tot hunne leering schreef hun Paulus: »aan een iegelijk wordt de openbaring des geestes gegeven tot hetgeen nuttig is; aan den een wordt door den geest gegeven het woord van wijsheid; aan een ander het woord van kennis door denzelfden geest; aan een ander geloof door denzelfden geest; en aan een ander gaven van genezing, door denzelfden geest; en aan een ander werkingen en krachten; aan een ander profetie; en aan een ander onderscheiding van geesten; en aan een ander menigerlei talen; en aan een ander uitlegging van talen. Doch al

deze dingen werkt een en denzelfden geest, aan een iegelijk in het bizonder toedeelende, gelijk hij wil. Want gelijk het lichaam één is, en vele leden heeft, en al de leden des lichaams, hoewel vele, één lichaam zijn, zoo ook *Kristos*. Want wij allen zijn door éénen geest tot één lichaam gedoopt, hetzij joden, hetzij grieken, hetzij slaven, hetzij vrijen: en wij allen zijn tot eenen geest gedrenkt. Want ook het lichaam is niet één lid, maar vele. Indien nu de voet zeide: omdat ik geen hand ben, zoo ben ik niet van het lichaam, is hij daarom niet van het lichaam? En indien het oor zeide: omdat ik geen oog ben, zoo ben ik niet van het lichaam, is het daarom niet van het lichaam? Ware het geheele lichaam oog, waar zou het gehoor zijn? Ware het geheele lichaam gehoor, waar zou de reuk zijn? Maar nu heeft God de leden gesteld, elk van dezelve aan het lichaam, gelijk hij gewild heeft.«

De oorspronkelijke kerk vinden we dus hier beschreven als één lichaam. De bewustzijnssfeer van enkelen werd verduisterd door zelfzuchtige begeerten. Deze werden nu door Paulus herinnerd aan de groote waarheid: *Gij zijt het lichaam van Kristos, en leden in het bizonder.* Elk dezer leden in het bizonder waren werkzaam, als tempelen des H. Geestes, die gaven te openbaren, die in hen individueel tot ontwikkeling gekomen waren. En zoo was de kerk een lichtbron, waar moed en volharding voor de pelgrimstocht ontvangen werd.

Helaas, de zelfzucht heeft het groote monster *afscheiding* in het leven geroepen. Begeerig naar *onderscheiding* werd de individueele ontwikkeling verwaarloosd en zelfs geringschat, en *schijn* nam de plaats van het *wezen* in. Nu zijn we in het bezit van kerk*en*, doch *de kerk* is voor de meesten zoek. En de zoogenoemde kerken, dragen voor hem of haar, die weet, het duidelijkst bewijs van de waarheid, die Jezus van Nazareth eenmaal van de Joodsche tempel getuigde: »Er staat geschreven: Mijn huis is een huis des gebeds; (meditatie, innerlijke zameling) en gij hebt het tot een *moordenaarshol* gemaakt.«

Wel heeft men telkens en telkens weer beproefd, naar oud model, de een of andere genoemd wordende *Kerk* te hervormen, maar *»de geest die levend maakt«* ontbrak. Eerst nu begint men hier en daar iets van innerlijke ontwaking te bespeuren. En eerst dan toch wanneer individueel ontwaken bij ons plaats vindt, en zelfkennis een behoefte gaat worden; en derhalve een aanvang gemaakt wordt met datgenen te doen, wat wij weten dat gedaan worden moet, eerst dan zullen we door gezamentlijke meditatie te voorschijn roepen, een openbaringsvorm, die *Kerk* heeten mag.

Als eenlingen, die onbewust geleid door denzelfden geest, bewandelen we dus in deze donkere dagen ons pelgrimspad; ontwijfelbaar wordt het ons dan gegeven, enkele oogenblikken te beleven, waarin uit nog niet gekende sferen, een licht ons bestraalt, dat gewaagt van eene vereeniging tot één lichaam.

In zulke oogenblikken kunnen de woorden: *Gij zijt het lichaam van Kristos!* machtig onze ziel doen ontroeren. Wij die ons zelve leerden kennen, als wezens, die meer gehoor gaven, aan de begeerten der lagere natuur in ons, dan aan den stem in ons, aan den stem van het eeuwige, die ons de onwaarde van onze lagere natuur ontdekt; wij zouden leden zijn van het lichaam van Kristos? Wij zouden aaneengesnoerd dat vormen, wat de oorspronkelijke kerk was? Ontwijfelbaar gaat dit boven het begrip van menschenverstand. Doch evenzoo onmogelijk is het te gelooven, van een kind, dat het walgen zal wanneer het volwassen is van de liefhebberijen, die het nu bemint.

En toch, zoo we luisteren willen naar de echo onzer ziel, die de woorden: »Gij zijt het lichaam van Kristos« weerkaatst; dan zullen we licht ontvangen voor de groote beteekenis die deze woorden bevatten.

Kristos is de benaming van het eeuwige in ons; het eeuwige, dat een pelgrimstocht maakt, en als een zuurdeeg alles doortrekt waarmede het in aanraking komt.

Zoolang we deze *Kristos* buiten ons zoeken, worden we misleid door de vele valsche Kristussen, en bedroeven de Kristos in ons. Het is de Kristos in ons, ons ware wezen, die ons het nietige en onvergankelijke van aardsch genot aantoont, en ons telkens weer waarschouwt, wanneer we de voorkeur geven aan de inblazingen onzer lagere natuur. Het is de Kristos in ons, die we dagelijks kruisigen, door het minachten van zijn waarschouwende stem.

Zoodra we nu bewust dit eeuwige in ons als de Kristos hebben leeren kennen, komt de behoefte naar de openbaarwording dezer Kristos. Reeds hebben we dan gedeeltelijk ontdekt de machtige eigenschappen van dit eeuwige op een of andere wijzen; ook is dan ons openbaar geworden, in anderen soortgelijke gaven. Wee ons, zoo dan de begeerte ons doet verlangen, naar de gaven, die we in anderen waarnemen; een stilstand, dat is achteruitgang, wordt dan ons deel bij de individueele ontwikkeling; ja zelfs kan er een zelfverachting uit geboren worden, en een zeer donkeren tijd aanbreken, waarin we alles verloochenen, wat wij van het eeuwige in ons reeds ontdekt hadden. Wordt het ons dan gegeven, weder de woorden te mogen vernemen »Gij zijt het lichaam van Kristos«, dan zal de les, die de Korinthiërs eenmaal ontvingen, ook ons ter leering kunnen zijn. De vergelijking met ons aardsche lichaam, en zijn onderscheidene leden zal ons dan kunnen troosten, en ons bepalen bij de individueele aard van ons zijn, om die door volle ontwikkeling dienstbaar te maken, voor de wereld, waar onze pelgrimstocht nu plaats vindt. En zoo zullen we het bewijs geven leden te zijn van de Oorspronkelijke Kerk.

Een Pelgrimstocht. — Verlossing door den „dood”.

Uit Richard Wagner's geschriften, door J. C.

III.

Wagner's vriend R.*) vertelt verder omtrent zijn pelgrimstocht naar Beethoven:

Zoo trok ik het schoone Bohemen binnen, het land der harpspelers en straatzangers. In een klein stadje trof ik een gezelschap reizende muzikanten aan; zij vormden een klein orkest, samengesteld uit een bas, twee violen, twee horens, een klarinet en een fluit; bovendien was er een harpspeelster, en twee zangeressen met schoone stemmen. Zij speelden dansen en zongen liederen; men gaf hun geld en zij trokken verder. Op een mooi, schaduwrijk plekje, even terzijde van den grooten weg, trof ik hen weder aan; zij kampeerden daar en hielden hun maaltijd. Ik voegde mij bij hen, zeide, dat ik ook een reizend musikus was en spoedig werden wij vrienden. Aangezien zij dansen speelden, vroeg ik schuchter, of zij mijn galops ook al speelden? Gelukkige stervelingen! Zij kenden mijn galops niet! O, hoe goed deed me dat!

Ik vroeg of zij ook niet nog andere muziek maakten dan dansmuziek? »Zeker wel«, antwoordden zij, »maar alleen voor ons zelf en niet voor de voorname lui.« — Zij pakten hun muziek uit — ik zag daar tusschen het groote Septuor van Beethoven; met verwondering vroeg ik, of zij dat ook speelden?

»Waarom niet?« vroeg de oudste. »Jozef heeft iets aan zijn hand en kan nu de tweede viool niet spelen, anders zouden wij ons daar dadelijk eens in verlustigen.«

Buiten mijzelf van vreugde, greep ik direct de viool van Jozef, beloofde hem te vervangen, zoo goed ik kon en wij begonnen het Septuor.

O, welk een verrukking! Hier, aan een Boheemschen straatweg, onder den vrijen hemel, het Septuor van Beethoven te hooren voordragen door dansmuzikanten, met een reinheid, een juistheid en een zoo diep gevoel, als zelden wordt gehoord van de meesterlijkste virtuosen! — Groote Beethoven, wij brachten u een waardige hulde!

Wij waren juist aan de finale, toen — de weg boog zich op deze plaats bergopwaarts, — een elegante reiskoets langzaam en zonder veel geraas, naderde om eindelijk dicht bij ons stil te houden. Een verbazingwekkend lange en verbazingwekkend blondharige jonge man lag in de koets uitgestrekt, hoorde tamelijk opmerkzaam naar onze muziek, haalde een notitieboek uit den zak en schreef eenige woorden. Daarop liet hij een goudstuk uit zijn rijtuig vallen en liet zijn reiskoetsier doorrijden na tot zijn bediende enkele woorden Engelsch te hebben gesproken, waardoor het mij klaar werd, dat dit een Engelschman moest zijn.

Dit voorval ontstemde ons; gelukkig waren wij met de uitvoering van het Septuor gereed. Ik omhelsde mijn vrienden en wilde hen verder begeleiden maar zij verklaarden van hier uit den grooten weg te gaan verlaten om een veldweg in te slaan en voor het oogenblik terug te keeren naar het dorp, waar zij woonden. Had niet Beethoven zelf op mij gewacht, ik zou zeker ook daarheen met hen mee zijn gegaan. Zoo scheidden wij echter geroerd en gingen uiteen. Later viel mij op, dat niemand het goudstuk van den Engelschman had opgeraapt. —

*) Zie de inleiding tot dit stuk in No. 453 van L. en W. Red.

…mij onbegrijpelijk, dat ik daaraan niet eerder had gedacht. Het was niet bij mij opgekomen, dat Beethoven kon bestaan, brood … en lucht inademen als één van ons; …eethoven leefde! Maar hij woonde …en en was ook een arme, Duitsche

… ik geen rust meer! Al mijn ge… concentreerden zich in dien eenen wensch: Beethoven te zien! Geen muzelman heeft ooit geloovigere verlangen gekoesterd om een bedevaart te houden naar het graf van zijn profeet, dan ik naar het kamertje, dat door Beethoven werd bewoond.

Maar hoe te geraken tot de mogelijkheid om mijn voornemen uit te voeren? Naar Weenen was een groote reis en er was geld voor noodig; ik arme verdiende echter nauwelijks genoeg om mijn leven te rekken! Zoo moest ik dus wel buitengewone middelen bedenken om mij het noodige reisgeld te verschaffen. Eenige sonates voor piano, die ik naar 's Meesters voorbeeld had gecomponeerd, bracht ik naar den uitgever; de man maakte mij met weinig woorden duidelijk, dat ik een dwaas was met mijn sonates; hij gaf me echter den raad, om, wanneer ik mettertijd een paar thaler met composities wilde verdienen, mij met galops en potpourri's een kleine populairiteit te verwerven. — Ik huiverde; maar mijn hevig verlangen, Beethoven te zien, overwon; ik componeerde galops en potpourri's, doch …en tijd kon ik het uit schaamte niet …lf …rijgen, één blik op Beethoven … ant ik vreesde hem te

…geluk kreeg ik echter deze eerste offers mijner onschuld nog niet eens betaald, want mijn uitgever deelde mij mede, dat ik eerst een klein weinig naam moest maken. Ik sidderde opnieuw en verviel tot vertwijfeling. Die vertwijfeling deed echter een paar voortreffelijke galops ontstaan. Ik kreeg er werkelijk geld voor en eindelijk geloofde ik genoeg bij elkaar te hebben, om daarmede mijn voornemen ten uitvoer te brengen. Er waren echter twee jaar meeheen gegaan, gedurende welken tijd ik in de voortdurende vrees leefde, dat Beethoven zou kunnen sterven vóór dat ik mij met galops en potpourri's een naam had gemaakt. God zij dank, hij had den glans van mijn naam beleefd! — Heilige Beethoven, vergeef mij deze renommée, zij werd verworpen om u te kunnen zien!

Ha, welk een zaligheid! Mijn doel was bereikt! Wie was gelukkiger dan ik? Ik kon mijn bundeltje pakken en naar Beethoven wandelen. Een heilige siddering doortrilde mij toen ik de poort uitschreed en een zuidelijke richting insloeg! Gaarne had ik wel plaats genomen in de diligence, niet omdat ik de onderneming van de voetreis schuwde, — (o, welke vermoeienissen zou ik niet voor dit doel met vreugde hebben doorstaan!) — maar omdat ik op deze wijze Beethoven spoediger zou hebben bereikt. Om echter de vracht te kunnen betalen, had ik nog te weinig gedaan voor mijn roep als galop-componist. Dus verdroeg ik alle bezwaren en prees mijzelf gelukkig, dat zij mij toch eindelijk tot mijn doel konden voeren. Geen minnaar kan zaliger gevoel hebben wanneer hij na lange scheiding terugkeert tot de geliefde zijner jeugd.

Wordt vervolgd.

TROOST VOOR STERVENDEN, door Felix Ortt. Uitgeversvereeniging „Vrede", 's Gravenhage. Prijs ingenaaid f 1.—, geb. f 1,50.

Volgens mijne meening heeft de heer Ortt hier werkelijk in eene behoefte voorzien. De »vrees voor den dood« heeft een ontzettende omvang genomen in zoogenaamd »christelijke« landen. De onbekendheid met den aard en het wezen der dingen bestendigt deze vrees op niet geringe wijze. Zelfs een z.g. materialist geeft herhaaldelijk blijk van de ingeprente »christelijke« vrees voor den dood. En de »christen«, zelfs de geloovigste is niet in staat door zijne kerkleer, eenig begrijpelijk licht te verspreiden.

Welnu hier ontvangt men ontwijfelbaar eenig goed zaad, dat zeker hier en daar een gezonde vrucht kan doen verwachten.

»Het stervend kind« en de »stervende moeder« zal echter volgens mijne meening vruchtbaarder blijken, dan de »stervende man«. Langs de weg der redeneering toch wordt een materialistisch geleerde moeielijk overtuigd. Hoogere invloeden moeten de innerlijke ziel wekken.

Red. Licht en Waarheid.

De onderzoeking van het raadselachtige rotseninschrift bij Rio de Janeiro.

door SABAN VAN WELSCHLAND.

(Uit „Lebens-Spuren"

medegedeeld door Johanna v. D. W.)

»Heden werd op het kollege bekend gemaakt dat de bondspresident Lauro Moinhero een prijs van 10 contos uitgeloofd had voor de opsporing en vertaling van het schriftteeken, hetwelk zich in den rotswand aan den oostelijken wand der Tijuka bevindt. Onze taalmeester de heer professor Leite en nog meer andere geleerden boden hunne invloed aan om den president zoowel als de leden van het parlement er toe te brengen deze moeilijke prijsvraag te stellen.«

Met deze woorden begroette Jason Baijat, een jongeling van 18 jaar, zijn vader, die arts in Rio de Janeiro was en in Botafago een aardige villa met zijn familie woonde.

»De tijd zal komen waarin de wereld verneemt, wat die raadselachtige letters in de Tijukarots beteekenen« zeide de heer Baijat Senior, een kalme vijftiger, die met zijn scherp geteekende trekken in het gebruinde gelaat dat type weergaf wat de Brazilianen met trotsch zoo gaarne als hun nationaliteit aanduiden:

Den volgenden morgen begaven zich de heer Baijat en Jason op weg naar de Tijukaberg. Het schemerde, toen vader en zoon de palmenlaan doorschreden, die naar hunne woning leidde. Den avond tevoren hadden zij besloten, het inschrift in den rotswand nauwkeurig te bestudeeren; nu liepen zij zwijgend door den voorstad, welker bewoners nog in de gewone morgensluimering der stedelingen verzonken lagen.

Toen zij de begroeide afhang van den Tijukaberg betraden kondigde in het oosten een zacht rood den naderenden dageraad aan.

Opwaarts trokken de wandelaars door varens en bamboe en opwaarts steeg ook reeds die zonnegouden vuurbal aan den door de zee begrensde horizont.

»Wij begeleiden de zon vader« zoo verbrak Jason het stilzwijgen.

Met de onbeschrijflijk rustigen ernst, welke Jason zoo vaak in de gelegenheid was bij zijn vader waar te nemen en welke de fijngevoelige jongeling toch nimmer zoo juist gevoelde als thans antwoordde de heer Baijat: »Ja westwaarts neemt de ster des levens haar loop!«

»En westwaarts trekt ook de vruchtbare stroom der cultuur in het binnenste van ons groot, schoon vaderland.

In het westen ligt ook wel de toekomst van ens volk, zijn bloei, zijn hoogte.«

Deze woorden van Jason, met een lichte hoofdbeweging bevestigend maande Baijat tot spoed, want hij herkende de voorboden van een naderend onweder, in het bizonder aan de drukkende atmospheer, welke reeds zoo vroeg in den morgen merkbaar was.

Het pad, dat tot zoover van ouderen datum scheen te zijn, liep nu, tevens steiler wordend uit in een versch uitgehouwen boschweg. Het losse loof onder de voeten der wandelaars en de halfverwelkte, bont en breedbladige struiken en kruiden der tropische oerwouden die langs den weg lagen, deden vermoeden dat de baanbrekende arbeiders eerst kort geleden hun lofwaardig werk verricht hadden.

Na twee uur moeitevol en langzaam bergopwaarts gaan, bereikten de beide vroege wandelaars een kleine platvorm dat zich voor de thans loodrecht omhoog gaande rotsmuur uitstrekte. Het vrije uitzicht naar het oosten bood een wondervollen aanblik. Onmiddellijk aan den voet van den berg de witte muren en roodbruine daken der huizen van Rio de Janeiro. Als een rechte wereldstad der nieuwe wereld gebouwd op zeven heuvelen. Begrensd, doortrokken, bewolkt van het lichte groen der tropen waaruit zich de zilvergrijs glanzende zuilschachten der koningspalmen en het heldere groen der bananengroepen weder bijzonder onderscheiden. Links de baai met de naburige stad Nitheroy aan gene zijde van den oever. Honderde fraaie met groen begroeide rotseilanden door den smaragdkleurigen vloed duizende schepen, die uit alle landen ter wereld hier samenkomen. Een tweede, een drijvende stad, kiel aan kiel en mast aan mast van elke kleur en grootte.

Tusschen de schepen de eilanden en hooge oevermuren doorklieven kleine bootjes de spiegelgladde oppervlakte van het water van den beschutte baai. Buiten voor de rotspoortzuilen der haven, spoelt de oceaan uit oost en zuid, zijne met schuim bekroonde golven aan; die, tegen de steile kust aanbonzend, omslaan en in wit schuim uiteenspatten. Het heerlijke schouwspel der

rustige en bewogen natuur belicht door de morgenzon en overwelfd door het azuurblauwen uitspansel.

Baijat Senior en Junior schenen weinig oog te weiden aan dit panorama. Wellicht hadden zij reeds meermalen de schoonheid van hun eigen vaderland van andere punten uit bewonderd.

Nadat zij beiden slechts vluchtig dit panorama hadden beschouwd wendden zij hun aandacht naar den zich westelijk verheffende spits der Tijuka. Hier zagen zij in den ruwen granieten wand, in hunne nabijheid met de hand te grijpen, drie enkele zeldzame letters grooter dan manshoogte.

»Ik geloof dat ik drie verschillende mij totaal onbekende letters onderscheid« meende Jason.

»Jawel mijn lieveling het zijn drie teekens der Syrische schrift en beteekenen »Ave« zooveel als »gegroet« onderrichte de oudere heer Baijat zijn zoon.

»Dan hebt ge ook reeds den prijs gewonnen lieve vader, »hoe heerlijk« jubelde Jason.

»Het is mij minder om den prijs te doen; doch wetenschappelijke en cultuurhistorische belangen voerden mij herwaarts; ook zijn wij oogenschijnlijk nog niet aan het eind van ons onderzoek, want, zooals gij ziet, bevinden zich in de diepte der twee tot vier spaanders breedde schriftteekens opnieuw kleinere letters van hetzelfde karakter die wij ook nog te ontcijferen hebben. Allereerst zal ik dus een afschrift maken.« Met deze woorden nam de heer Baijat papier en potlood uit zijn zak en begon te copieeren.

Na eenigen tijd kwam van den weg af het geraas van sprekende en haastende menschen tot hen en meldde de komst van andere prijsbegeerige bergbestijgers en schriftuurvorschers.

De heer Baijat stak papier en potlood in de zak en gebood zijn zoon met gedempte stem het zwijgen over alles wat hij reeds met betrekking tot het rotseninschrift wist. De naderende waren professor Leite en een van zijne scholieren, een jongen man van Jason's leeftijd doch van minder geestelijke en lichamelijke bewegelijkheid als deze.

Zichtbaar, vermoeid van de ongewone aandrift zette zich de min of meer zwaarlijvige jongeling op de over een groote rotsvlakte uitgespreidde reisdeken neder.

Professor Leite een bovenmatig mager geleerde, wien de gele huid in duizende plooien om voorhoofd mond en kin hing, schreed alle merkbare vermoeienis verachtend met onverholen belangstelling op den rotswand toe. De bloederige welving zijner neergeslagen oogleden geweldig omhoog trekkend staarde hij eenigen tijd zonder ophouden op het schrift in de granietvlakte.

Toen haalde hij behoedzaam eenige tabellen tevoorschijn en vergeleek de schriftproeven daarop met die in den rots.

»Mijne heeren« zeide hij, »hier heb ik een kleine monsterkaart van oude geschriften, die vroeger op aarde bestonden. Hier Sanscriet, hier Oud-persisch en Assyrisch, dit zijn de hieroglyphen der Egyptenaren met de Grieksche en Fransche verklaring van Chambollion. Verder zien wij hier de Hebreeuwsche en phonisische schriftteekens en met de laatste schijnen mij de letters in het graniet veel overeenkomst te bezitten.«

»Ja« wierp Jason ertusschen, »overeenkomst hebben deze reuzenletters in het steenen voorhoofd der Tijuka zeker met de phönisische miniatuurschriftproeven, maar geheel eender zijn zij in geen geval. Let hier eens op uw Phönisische A; hij ziet er beslist uit als de eerste van deze drie letters, die hier in den steen gemetseld zijn, toch zijn er eenige wezenlijke afwijkingen te erkennen; ik geloof eerder — —«

Op een waarschuwenden wenk van zijn vader liet Jason zijn zin onvoleind.

»Wat?« blafte nu professor Leite uit, »wat gelooft gij eerder, dan dat dit oude rotseninschrift van phönisischen oorsprong is? Kant en klaar bewijs ik u mijne bewering. Phönisiers waren het, die wellicht reeds tweeduizend jaren voor de Portugezen de onwillekeurige ontdekkers van Brazilië werden. De phönisische zeelieden bezochten reeds lang voor het begin van onze tijdrekening de westkust van Afrika. De zuidwestelijke zeestroomingen die hier heerschen, in verband met den passaat, konden de phönisische schepen reeds, drie of vier honderd jaren voor Christus naar Brazilië drijven, evenals het met de portugeesche schepen onder leiding van Pedro Alvarez Cabral in de zestiende eeuw geschiedde. De loop van de kust van Brazilië volgend, konden de Phöniciërs evengoed als de Portugezen in hunnen tijd, de Baai van Rio de Janeiro vinden; als ervaren zeelieden wisten zij de voordeelen van de heerlijke natuurhaven op prijs te stellen en daarom lieten zij alzoo eer zij zich weder aan de bedriegelijke golven des oceaans toevertrouwden, hier in de van verre zichtbare top der Tijuka een merkteeken achter voor hun gelijken.

Dat deze teekens nadat ze ongeveer twee duizend jaar aan de invloed der weersgesteldheid blootgesteld geweest zijn eenige afwijkingen vertoonen met die op het karton hier is nogal natuurlijk. Het ontbreekt er nog aan, dat ik werkelijk phönisisch ken, zoo ware het zeer gemakkelijk het gezegde te bekrachtigen, deze letters zelve zouden het bevestigen. Ik zal mij echter onmiddelijk met de studie der phönisische taal en schrift bezighouden, want de uitgeloofde prijs moet de mijne worden vóór alles.«

Wordt vervolgd.

Wenken.

»Helpt elkander« is nog schooner dan »help u zelven«.

———

De rijkste mensch is de spaarzame, de armste mensch de gierigaard.

———

Voor geld koopt men alle waar, maar geen levensgeluk.

———

Veel uitgaan is achteruitgaan.

———

Fijn gevoel en groot verstand, gaan nie[illegible] zelden hand aan hand.

———

De kleinste geschenken moet ge [illegible] dankbaar hart aanvaarden.

BERICHT

aan de leden van „Wie denkt, Overwint"

te Haarlem.

De leden worden er aan herinnerd, om de contributie af te dragen aan onzen penningmeester, de Heer F. VERMEULEN, 2e Hoogewoerddwarsstraat No. 28. Velen onzer verzuimen dit wel eens.

Denkt toch vooral aan de 7e!

Namens »W. d. O.«
A. N.

VERANTWOORDING.

Ontvangen Steunpenningen voor de uitgave van L. en W.

Van Mej. B. B. te Nieuw-Buinen f 0,60; T. de G. te Rotterdam f 0,50; Mevr. Z. te Hilversum f 0,45; G. El. te Leeuwarden f 0,50; J. D. te Almelo f 0,50; G. B. i 0,50 en A. D. f 1,25 beiden te 's Gravenhage; J. B. f 0,75 en Mej. R. f 0,50 beiden te Amsterdam; J. N. f 0,50 en W. T. f 0[illegible] beiden te Wormerveer; J. D. te Wesizaan [illegible] A. W. W. te Haarlem f 1,— [illegible] begrip van kwartaal-abon[illegible]

Van D. v. 't Z. te Ierseke[illegible] N., Zwitserland f 2,65, beiden [illegible] en extra-steunpenning onder lett. X. Y. te Z. f 2,—.

Wie volgt dit goede voorbeeld?

De Admin.

VOORDRACHTEN.

ROTTERDAM 27 Jan., voorm. half elf uur, »*Nutsgebouw*«, Oppert. Onderwerp: »Indien wij alleen in dit leven op Kristos onze hoop stellen, zoo zijn wij de ellendigste van alle menschen.« Paulus 1 Kor. XV: 9.

AMSTERDAM 27 Jan., 's avonds **acht** uur, **Kloveniersburgwal 100.** Onderwerp als te Rotterdam.

ZAANDAM 1 Febr., 's avonds acht uur, bij KRAMER, Prins Hendrikkade 1ca. Onderwerp: Richard Wagner's Siegfried.

LEEUWARDEN 3 Febr., 's avonds half acht uur, Hôtel »De Klandery«. Onderwerp: Richard Wagner's Lohengrin.

WORMERVEER 4 Febr., 's avonds *zeven* uur, Koffiehuis van den Volksbond, Onderwerp: *Het voortbestaan.*

ALKMAAR 8 Febr., 's avonds half acht uur. De Unie. Onderwerp: Multatuli's Geschiedenissen van het Gezag.

Gedrukt bij P. C. WEZEL, Haarlem.

In de eerstvolgende herberg, waar ik binnentrad om mijn stoffelijken mensch te versterken, zat de Engelschman aan een goed maal. Hij bekeek mij lang; eindelijk sprak hij mij in tamelijk goed Duitsch aan.

»Waar zijn uw collega's?« vroeg hij.

»Naar hun woonplaats,« zeide ik.

»Neem uw viool en speel mij wat,« vervolgde hij; »hier is geld!«

Dat verdroot mij; ik verklaarde niet voor geld te spelen en bovendien ook geen viool te hebben, waarna ik hem kort uitlegde, hoe ik met die muzikanten in gezelschap was geraakt.

»Het waren goede muzikanten,« meende de Engelschman »en die symphonie van Beethoven was ook zeer goed.«

Die uitlating trof mij; ik vroeg of hij aan muziek deed?

»Yes,« antwoordde hij, »ik speel twee maal in de week fluit, Donderdags blaas ik waldhoorn en Zondags componeer ik.«

Dat was veel; ik stond verbaasd. Van mijn leven had ik niet van reizende Engelsche musici gehoord; ik kreeg dus den indruk, dat zij er goed bij moesten zitten om in zulke fraaie equipages hun rondtrekkende tochten te kunnen doen. — Ik vroeg of hij musicus van beroep was?

Lang kreeg ik in 't geheel geen antwoord; eindelijk bracht hij er zeer langzaam uit, dat hij veel geld had.

Ik begreep, dat ik een vergissing had begaan, want stellig had mijn vraag hem beleedigd. Verlegen zweeg ik en gebruikte mijn eenvoudig maal.

De Engelschman, die mij wederom lang had aangekeken, begon echter opnieuw. »Kent ge Beethoven?« vroeg hij mij.

Ik antwoordde, dat ik nog nooit te Weenen was geweest en juist op weg om erheen te wandelen om het heetste verlangen te bevredigen, dat ik koesterde, den aangebeden meester te zien.

»Waar komt ge vandaan?« vroeg hij. —

»Uit L.....« — »Dat is niet ver! Ik kom uit Engeland en wil ook Beethoven leeren kennen. Wij zullen hem beiden leeren kennen; hij is een zeer beroemd componist.«

Welk een wonderlijke samenloop van omstandigheden! dacht ik stil voor mij heen. Hooge Meester, hoe verschillende personen trekt gij niet tot u! — Mijn Engelschman boezemde mij belangstelling in; ik erken echter, dat ik hem om zijn equipage weinig benijdde. Het leek mij toe, als was mijn moeilijke pelgrimstocht te voet heiliger en vromer en als moest het doel mij meer geluk schenken dan dien ander, die in trots en als een vorst daarheen trok.

De postiljon blies op zijn hoorn; de Engelschman reed weg, na mij toegeroepen te hebben, dat hij Beethoven eerder zou zien dan ik.

Nog was ik maar een paar uur verder gewandeld te voet, toen ik hem onverwacht weer aantrof. Het was midden op den weg. Een rad van zijn rijtuig was gebroken. Met majestueuse kalmte zat hij er echter nog in, zijn bediende achterop, ofschoon de wagen geheel ter zijde helde. Ik vernam, dat men den postiljon terug verwachtte, die naar een tamelijk ver verwijderd dorp was geloopen om een smid te halen. Men had al lang gewacht; aangezien de bediende slechts Engelsch sprak, besloot ik zelf naar het dorp te gaan om postiljon en smid tot wat spoed aan te drijven. Werkelijk vond ik den eerste in een kroeg, waar hij zich bij den brandewijn niet buitengewoon om den Engelsman bekommerde; ik bracht hem nu echter met den smid tamelijk spoedig bij het rijtuig terug. Het mankement was hersteld; de Engelschman beloofde, mij bij Beethoven aan te melden en — reed weg.

Hoe verwonderd was ik, hem den volgenden dag weer ergens aan den weg te vinden! Ditmaal echter zonder gebroken rad, stond hij kalm stil, aan den open weg, las in een boek en scheen voldaan, toen hij mij zag aankomen.

»Ik heb hier al vele uren gewacht,« zeide hij, »omdat mij hier inviel, dat ik onrecht heb gedaan, u niet uit te noodigen, met mij naar Beethoven te rijden. Rijden is veel beter dan gaan. Kom in den wagen.«

Opnieuw was ik verbaasd. Een oogenblik weifelde ik werkelijk of ik zijn aanbod niet zou aannemen; spoedig echter schoot me de gelofte te binnen, die ik den vorigen dag had gedaan, toen ik den Engelschman zag wegrollen: ik had mijzelf beloofd onder alle omstandigheden mijn pelgrimsvaart te voet te doen. Ik deelde het luide mede. Nu verbaasde zich de Engelschman; hij kon mij niet begrijpen. Hij herhaalde zijn aanbod, herhaalde, dat hij al vele uren op mij had gewacht, ofschoon hij in zijn nachtkwartier voor een grondige reparatie van het rad zeer lang was opgehouden. Ik bleef standvastig en hij reed verwonderd heen.

Eigenlijk had ik een geheimen afkeer van hem, want het drong zich als een duister voorgevoel aan mij op, dat deze Engelschman mij nog groot verdriet zou bereiden. Bovendien kwam mij zijn vereering voor Beethoven en zijn voornemen om hem te leeren kennen, meer voor als de dwaze gril van een rijken gentleman, dan als de diepe, innige behoefte eener enthousiaste ziel. Daarom wilde ik hem liever ontvlieden, om niet, door gemeenschap met hem, mijn vroom verlangen te ontwijden.

Maar alsof mijn lot mij erop voorbereiden wilde, in welke gevaarlijke relatie ik nog met dezen gentleman zou geraken, trof ik hem in den avond van denzelfden dag nogmaals, stilhoudende voor een herberg en mij blijkbaar opwachtende. Want hij zat ruggelings in zijn rijtuig en zag terug op den weg, mij tegemoet.

»Sir,« zoo sprak hij mij aan, »ik heb weer zeer veel uren op u gewacht. »Wilt ge met mij naar Beethoven rijden?«

Ditmaal mengde zich in mijn verbazing een heimelijk afgrijzen. Deze opvallende hardnekkigheid, mij van dienst te zijn, kon ik mij onmogelijk anders verklaren dan dat de Engelschman een toenemende afkeer tegen zich bemerkend, zich tot mijn verderf aan mij wilde opdringen. Met onverholen spijtigheid sloeg ik opnieuw zijn aanbod af. Toen riep hij trotsch:

»Goddam, gij schat Beethoven niet veel. Ik zal hem spoedig zien!« Snel vloog hij heen. —

Ditmaal was het werkelijk de laatste keer, dat ik op den nog langen weg naar Weenen dezen eilandenzoon ontmoette.

Wordt vervolgd.

Over Geestenmaterialisaties.

Uit het boek »Hypnotisme en Spiritisme« van prof. Dr. Lapponi, lijfarts van Paus Pius X en Leo XIII *). (Door Johanna v. D. W. medegedeeld uit »Lebensspuren«).

Om de verbazing der deelnemers eener spiritistische seance te volmaken blijft nog een geval over: de geesten waarmede men zich onderhoudt, te zien, aan te raken, met een woord hunne materialisatie te voorschijn te roepen.

De materialisatie der geesten, welke men in eenige harer vormen ook Reincarnatie noemt, is het laatste geval, wat een medium kan bewerken. De materialisatie is echter immer onvolmaakt, d.w.z., niet die der gansche persoon en alsdan komt zij ook voor zonder het verlangen des mediums, somwijlen zelfs ook wel tegen zijn wensch en tegen die der toeschouwers.

Midden in de seance ziet men plotseling en zonder dat een desbetreffende wensch geuit is, in de lucht, op de tafels op de stoelen en tusschen de verschillende meubelen, stompen van armen, van beenen, van voeten, die dan weer klein, dan groot, dan fijn, dan grof, dan dik, dan dun, dan wit, dan roetzwart, dan glad, dan ruw en harig verschijnen. Het zijn de stompen van armen, van handen, van beenen en van voeten, welke leven, bewegingen en kollossalen kracht bezitten. Deze ledematen zijn, wanneer men ze aanvoelt, vaak koud als bij een lijk, vaak trekkend als bij een levend en gezond mensch en vaak heet als bij een wezen in koortsgloed. Wanneer iemand zich van het geweld dezer handen overtuigen wil, zal hij hunne scherpen en pijnlijken druk gevoelen zooals reeds bij velen gepasseerd is, een druk, die voor langeren tijd hare sporen nalaten zal.

Bij een dezer proefnemingen, welke door Crookes gedaan werd, liet een dezer handen op een dag uit een kamerplant bij helder licht en in tegenwoordigheid van met inzicht begaafden getuigen, een bloem met langen steel ontspruiten, daarop liet zij dezelve langzaam door een bijna onzichtbaren spleet van een grooten eikenhouten tafel doorgaan, zonder dat men later noch met het bloote oog noch met een microscoop het geringste letsel aan de bloem bespeuren kon en toch waren steel en bladeren tien of twaalfmaal zoo groot als de spleet in de tafel.

De volstandige materialisatie, d.w.z. die der gansche persoon vindt somtijds bij zekere mediums of bij enkele uitverkorenen, die zich toevallig in het gezelschap bevinden, plaats, ook dan wanneer men zulks niet verlangt. Leo Hippolyt Denizardo Revail, die onder het pseudoniem Allan Kardec bekend is, verhaalt, dat hij zich eens op een dag in gezelschap van een uitstekend helderziend medium naar het theater te Parijs begaf en dat ook hij onder de toeschouwers eene menigte vermaterialiseerde geesten bespeurde. Van deze schenen niet weinigen naar het gesprek van hun

---

*) Wij komen in eene bizondere verhandeling nog op dit boek terug.

buurman toeschouwer nieuwsgierig te luisteren. Vele anderen bevonden zich op het tooneel temidden der tooneelspelers, welke zij met een grootere kracht van actie begiftigden of wier gang en bewegingen zij grootsch naäapten.

Doch bij de spiritistische seances ontvangt men de volstandige materialisatie bijna uitsluitenp slechts op algemeen verlangen der verzamelden. De opgeroepen geest komt dan hetzij in een nevelachtig ondoorzichtig hulsel op in een tastbaren vorm tevoorschijn. Het uitzicht, de verschijning, de ledematen zijn gewoonlijk die, welke de verhalen, overleveringen, de bekende voorstellingen of de herinneringen van bekenden aan den persoon toeschrijven en welke zij tijdens hun leven bezaten.

Menig aldus vermaterialiseerde geest heeft een goed uiterlijk en bijwijlen om het hoofd een lichtschijn en vleugels op den rug, andere weder zijn van trotschen, wilden en brutalen aard. In het algemeen dragen de vermaterialiseerde geesten lange gewaden, zoodat kop en romp het best te zien zijn. Hun gang is slepend en licht. Somwijlen zijn alle deelen des persoons zoo nauwkeurig gereproduceerd, dat men hem ternauwernood van een levenden onderscheiden kan. De geesten bewegen zich juist als de levende menschen.

Wanneer zij een tastbare materialisatie aannemen, veroorloven zij dat men hen aanraakt, omarmt, hunne handen drukt, die een ieder warm en als bezield voorkomen. Zij zingen met luiden stem, zetten zich voor een schrijftafel, geven schriftelijk antwoord aan die hen ondervraagt, laten zich stukjes der kleederen en bosjes haar afsnijden, welke de toeschouwers bewaren kunnen, terwijl zij intusschen plotseling weder verdwijnen. Soms zijn de geesten zoo vriendelijk, dat zij zich ook photografeeren laten, hetzij bij daglicht of magnesiumlicht of, indien men wil ook in donker. Zelden komt de verschijning in haar geheel bij de toeschouwers, meestal ontwikkeld het zich langzamerhand voor de oogen der aanwezigen.

Temidden der kring van aanwezigen, op dien plek der kamer waar men aangeeft, verschijnt eerst een lichtend wolkje in welks centrum zich na korten tijd een donkere kern ontwikkelt, welke in weinige oogenblikken steeds dichter wordt. Uit dezen kern ontwikkelen zich onmerkbaar het hoofd, dan de hals de borst de armen ten slotte het overige deel van het lichaam.

De uiterlijk lijnen die eerst nevelachtig waren, treden immer vaster voor en ten slotte heeft men een persoon als alle anderen voor zich; die persoon spreekt, onderhoudt zich met de aanwezenden en wanneer het hen beliefd, verdwijnt hij uit den gezichtskring van allen. Bij het verdwijnen tenslotte bemerkt men allerlei natuurverschijnselen; dan weer lost zich de persoon op in nevelen waaruit hij ontstaan is, dan weer lost hij zich te eenenmale op zonder dat men zeggen kan hoe, dan weer verdwijnt hij langzamerhand in den grond, terwijl een der aanwezenden hem nog aan den hand hield.

Onder de volmaakte en tastbare materialisaties, die eene zekere vermaardheid verkregen hebben, verdient diegene waarvan Crookes gewag maakt, vermelding. Gedurende twee of drie opeenvolgende jaren, had mejuffrouw Crookes, door den invloed van een buitengewoon medium, de dagelijksche verschijning van een hoogst aanvallig meisje dat zacht en lieftallig was. Zij zeide een Indische te zijn en droeg steeds verblinden witte kleederen en een tulband op het hoofd. Zij ontwikkelde zich uit een wolkje, hetwelk op een zeker punt in een voor de proefneming bestemde kamer ontstond. In het binnenste van dit wolkje ontwikkelde zich vormen en lijnen, welke zich verdikten, levendig werden, kleur aannamen totdat het gelaat glimlachte, de oogen fonkelden, de longen ademden en het hart sloeg. Om zich te vergewissen, dat dit zonderlingen wezen door zijn medium ontboden was, noteerde Crookes het onderscheid tusschen beide gestalten hunne haren en de kleur daarvan, de gestalte en de vorm der handen, de huidkleur en ten slotte een lidteeken aan den hals bij de eenen. Om zich te vergewissen, dat de verschijning een werkelijke persoonlijkheid was, nam Crookes meermalen haar portret, onderzocht den adem, controleerde de hartslagen en mat met de thermometer haar temperatuur. Hij mocht haar ook met hare toestemming omarmen en kon zich alzoo vergewissen, dat haar lichaam lichaam, d.w.z. met vleesch en been om geven was. Overdag onderhield zich de verschijning met mejuffrouw Crook, ging op familiare wijze met het dienstpersoneel om, speelde met de kinderen des huizes en daaromtrent ondervraagd, verzekerde de verschijning, alle behoeften en wenschen van elk levend wezen te gevoelen. Doch bij het naderen van den avondstond verdween de geheimzinnige meisje voor aller oogen, zonder dat men zeggen kon vanwaar zij gekomen was en hoe en op welke wijze zij zich opgelosd had. Eens op een dag verklaarde zij Crookes, dat hare missie bij hem teneinde was en terwijl Crookes zich onledig hield met zijn medium, welke door de smart zijn vermaterialiseerde gezellin te verliezen op het punt stond in onmacht te vallen, verdween het Indische meisje en liet zich niet meer zien.

Slot volgt.

Wenken.

Waar geen hoop is, daar is geen kracht.

———

Niemand is vrij, die niet meester is over zichzelven.

Correspondentie.

G. S. te Dordrecht. In orde ontvangen, onzen dank daarvoor.

J. J. v. d. B. te 's Gravenhage. Binnenkort zal ik u schrijven.

M. A. K. te Rotterdam. U had gelijk, 't was een vergissing en zal probeeren No. 298 in handen te krijgen.

De Admin.

VERANTWOORDING.

Ontvangen Steunpenningen voor de uitgave van L. en W.

G. v. d. Z. te Rotterdam f 1,— ; P. Eij f 0,50 en J. T. f 0,50 beiden te Haarlem. Allen met inbegrip van 1e kwartaal-abonnement.

Wie volgt dit goede voorbeeld?

De Admin.

VOORDRACHTEN.

ROTTERDAM 10 Febr., voorm. half elf uur, »*Nutsgebouw*«, Oppert. Onderwerp: De oorspronkelijke *Kerk*. Een toelichting der woorden: »*En gij zijt het lichaam van Kristos.*« (1 Korinth. XII : 27).

AMSTERDAM 10 Febr., 's avonds **acht** uur, **Kloveniersburgwal 100.** Onderwerp als te Rotterdam.

ZAANDAM 15 Febr., 's avonds acht uur, bij KRAMER, Prins Hendrikkade 1ca. Onderwerp: Richard Wagner's Siegfried.

HAARLEM 17 Febr., voorm. half elf uur, *Gebouw »De Toekomst"* G.O.L., Kl. Houtstraat 44, ook ingang Schachelstraat 35. Onderwerp: Liefde, van geloof en hoop de meerdere. (1 Korinth. XIII).

AMSTERDAM 17 Febr., 's avonds acht uur, Kloveniersburgwal 106. Onderwerp als te Haarlem.

WORMERVEER 18 Febr., 's avonds *zeven* uur, Koffiehuis van den Volksbond, Onderwerp: Het voortbestaan.

LEEUWARDEN 19 Febr., 's avonds half acht uur, Hôtel »De Klandery«. Onderwerp: Richard Wagner's Lohengrin.

ALKMAAR 22 Febr., 's avonds half acht uur. De Unie. Onderwerp: Multatuli's Geschiedenissen van het Gezag.

Advertentiën.

Gedrukt bij P. C. WEZEL, Haarlem.